

II. MỞ ĐẦU:

1. Lý do lựa chọn biện pháp

Đất nước ta đang trong thời kì phát triển và hội nhập với các nước trên thế giới, nhất là phát triển kinh tế trong thời đại bùng nổ công nghệ thông tin, thì ngành giáo dục là ngành đầu tiên khai trương mở lối. Vì vậy ngành giáo dục chúng ta luôn chú trọng trong việc đào tạo nguồn nhân lực cho đất nước. Trong những năm gần đây chúng ta cũng nhận thấy rằng đạo đức, lối sống suy thoái ngày một gia tăng, lứa tuổi vị thành niên vi phạm pháp luật rất nhiều. Trong nhà trường phổ thông nói chung và Tiểu học nói riêng, các em còn rất nhỏ, vốn hiểu biết chưa nhiều, các em như tờ giấy trắng, viết như thế nào thì nó in đậm, in sâu khó xóa mờ. Các em rất thơ ngây, hiếu động, dễ bị dụ dỗ, nghe theo. Mặt khác trong học tập có một số em còn ham chơi, ít chú ý, học hay quên, ý thức tự giác chưa cao. Xét thấy bản thân là một giáo viên chủ nhiệm, nhiệm vụ của mình vô cùng quan trọng trong việc giáo dục và hoàn thiện nhân cách cho mỗi con người trong xã hội, mà bắt đầu là những em học sinh mà mình đang trực tiếp chủ nhiệm. Tôi đã vô cùng trăn trở, làm thế nào để có kết quả tốt nhất cho việc hoàn thiện nhân cách một đứa trẻ, trở thành một người công dân tốt của gia đình và xã hội. Tôi muốn góp phần vào việc hoàn thiện nhân cách của một đứa trẻ để trở thành một người công dân tốt cho gia đình và xã hội. Vì tôi đang là một giáo viên trẻ nên tôi muốn tìm ra những biện pháp để hoàn thiện bản thân và làm tốt công tác chủ nhiệm lớp. Xuất phát từ những lí do trên, dù mới có mấy năm làm công tác chủ nhiệm, nhưng tôi luôn tìm những biện pháp tối ưu nhất để áp dụng vào công tác chủ nhiệm lớp của mình sao cho đạt kết quả như mong muốn, sao cho những học sinh của mình trở thành những công dân tốt. Đó cũng là lí do tôi chọn biện pháp: ***“Một số biện pháp làm tốt công tác chủ nhiệm lớp”***

2. Đối tượng áp dụng:

Biện pháp này đã được áp dụng có hiệu quả ở lớp 4A1 học kì 1 năm học 2023 - 2024, trường Tiểu học Tam Đa - huyện Vĩnh Bảo - thành phố Hải Phòng và có khả năng áp dụng cho tất cả các trường tiểu học.

II. NỘI DUNG BIỆN PHÁP

1. Mục tiêu của biện pháp

1.1. Ghi lại những biện pháp mình đã làm để suy ngẫm, để chọn lọc và đúc kết thành kinh nghiệm của bản thân.

1.2. Được chia sẻ với đồng nghiệp những việc đã làm và đã thành công trong công tác chủ nhiệm lớp.

1.3. Nhận được những lời góp ý, nhận xét từ cán bộ quản lí nhà trường, từ Ban Giám khảo và từ các bạn đồng nghiệp, để tôi phát huy những mặt mạnh, điều chỉnh, khắc phục những thiếu sót cho hoàn thiện hơn.

1.4. Rèn luyện tinh thần năng động; giữ lửa lòng say mê, sáng tạo; cố gắng học tập, tự cải tạo mình để theo kịp sự tiến bộ của thời đại.

2. Cơ sở lí luận và cơ sở thực tiễn để xây dựng biện pháp

2.1. Cơ sở lí luận

2.1.1. Thực trạng công tác chủ nhiệm của giáo viên Tiểu học

Là người giáo viên dạy Tiểu học, chịu hoàn toàn trách nhiệm về lớp mình phụ trách, trực tiếp giảng dạy hầu hết các môn, đồng thời tổ chức, hướng dẫn tất cả các hoạt động giáo dục. Trong những giờ tới trường giáo viên chủ nhiệm lúc nào cũng ở cạnh các em, là “người mẹ thứ hai” của các em, luôn gần gũi, dõi theo mọi hành động, hành vi của từng em trong lớp. Học sinh Tiểu học còn chưa biết hành động độc lập, giáo viên phải là người tổ chức các hoạt động, làm sao cho từng em học sinh có được công việc thích hợp và bộc lộ được khả năng của mình. Mở rộng và khơi sâu trí thức, được rèn luyện kĩ năng, giáo dục ý thức tự giác và ứng xử, thỏa mãn nhu cầu, kích thích sự hứng thú, phát triển năng lực của học sinh. Trong mắt các em giáo viên chủ nhiệm là “thần tượng”, là người mà các em tin tưởng tuyệt đối nhất, cô giáo nói gì các em cũng nghe, vâng lời cô giáo là duy nhất ở các em học sinh. Chính vì thế mà người giáo viên chủ nhiệm - giáo viên tiểu học góp phần to lớn trong việc hình thành và việc phát triển toàn diện cho các em, giúp các

em trở thành người có ích cho xã hội, gia đình và bản thân, để các em trưởng thành, lớn lên vững vàng bước vào đời.

Để trở thành giáo viên chủ nhiệm tốt đòi hỏi giáo viên phải có phẩm chất đạo đức tốt, tâm huyết với nghề, yêu thương tận tụy với học sinh. Giáo viên chủ nhiệm phải hoàn thành tốt các nhiệm vụ tìm hiểu và nắm vững học sinh trong lớp về mọi mặt, kết hợp chặt chẽ với gia đình học sinh và phối hợp với giáo viên bộ môn, tổ chức Đội TNTP để giáo dục học sinh trong lớp mình chủ nhiệm. Công tác giáo dục học sinh, nhất là học sinh cá biệt và giúp đỡ học sinh khó khăn đưa phong trào của lớp đạt kết quả. Giáo viên chủ nhiệm phải tích cực nghiên cứu và ứng dụng khoa học tâm lý - giáo dục để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ chủ nhiệm lớp và các nhiệm vụ khác.

Trong những năm gần đây, ngành giáo dục đang tập trung đổi mới phương pháp giáo dục nên công tác chủ nhiệm lớp càng được quan tâm hơn và có những đòi hỏi cao hơn. Bản thân mỗi giáo viên càng ý thức sâu sắc hơn tầm quan trọng của công tác chủ nhiệm và nhiệm vụ cao cả của giáo viên. Phong trào thi đua trở thành chủ nhiệm giỏi đã được hầu hết các giáo viên tham gia tích cực.

Tuy nhiên trong thực tiễn vẫn còn tồn tại một số giáo viên có thể là thiếu kinh nghiệm hoặc sử dụng phương pháp giáo dục thiếu linh hoạt, hoặc quá trình thực hiện thiếu liên tục và thiếu sự nhiệt tình đầu tư về thời gian nên chất lượng giáo dục ở từng lớp có sự chênh lệch rõ rệt. Đầu đó vẫn còn một số tập thể học sinh chất lượng văn hóa và đạo đức chưa cao và không chú ý đến các phong trào thi đua của nhà trường đề ra. Tôi nghĩ rằng nội dung này không mới bởi vì nó thường lặp đi lặp lại nhưng điều cần thiết đối với những giáo viên như chúng tôi là được tham gia bàn bạc kỹ về công tác này để tìm ra phương pháp tối ưu nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục trong tình hình hiện nay.

2.2. Cơ sở thực tiễn

Năm học 2023 - 2024, tôi được phân công chủ nhiệm lớp 4A1. Lớp tôi chủ nhiệm có 38 học sinh: 18 nam và 20 nữ. Học sinh lớp 4 bắt đầu có sự thay đổi tâm

sinh lí, các em sống trong những gia đình có hoàn cảnh khác nhau, nếp sống khác nhau nên nhận thức và nếp sống cũng khác nhau. Đặc biệt tư duy trẻ lớp 4 cũng rất cụ thể, cảm tính. Các em ham hiểu biết, thích bắt chước, hiếu động, chưa biết tập trung lâu sự chú ý vào một cái gì đó. Ở lứa tuổi này, các em đã có nhiều thay đổi về nhận thức, về tâm sinh lí, tình cảm và cả các mối quan hệ xã hội. Nhưng các em vẫn chưa có đủ khả năng tự bảo vệ mình. Vì vậy, các em rất cần được giáo dục và rèn luyện nhiều kĩ năng sống để tự tin trong học tập và cuộc sống.

Học sinh ở lứa tuổi này nhiều em còn rất hiếu động đặc biệt là học sinh nam. Nhiều học sinh còn chưa tự giác trong học tập, ý thức học trên lớp chưa tốt, thường xuyên để cô giáo phải nhắc nhở. Về nhà cũng chưa có ý thức ôn bài, thường xuyên quên sách vở, đồ dùng học tập, sắp xếp thời gian biểu hợp lý, khoa học. Vì vậy dường như hoạt động nào trên lớp giáo viên chủ nhiệm cũng phải có mặt, nhắc nhở thường xuyên. Để giải quyết vấn đề này người giáo viên chủ nhiệm bắt buộc phải xây dựng thành công nề nếp tự quản của lớp, nâng cao năng lực của mỗi cá nhân trong lớp.

3. Nội dung biện pháp

Gồm có 8 biện pháp:

- Xây dựng nề nếp lớp học
- Lập sổ theo dõi chất lượng giáo dục cho từng cá nhân học sinh
- Xây dựng mối quan hệ thầy - trò và bạn bè trong lớp
- Xây dựng “Lớp học thân thiện, học sinh tích cực”
- Tổ chức các hoạt động trải nghiệm và các trò chơi vui vẻ lành mạnh để rèn luyện kỹ năng sống thu hút học sinh tham gia đến trường
- Khen thưởng động viên kịp thời
- Thường xuyên trao đổi với phụ huynh học sinh
- Phối hợp với giáo viên bộ môn để có biện pháp giáo dục HS tối ưu nhất.

4. Cách thức thực hiện biện pháp

4.1. Xây dựng nề nếp lớp học

4.1.1. Tìm hiểu đặc điểm tình hình lớp

Giáo viên tìm hiểu hoàn cảnh, lý lịch học sinh: hoàn cảnh gia đình, trình độ, năng lực sở trường của từng học sinh thông qua giáo viên chủ nhiệm năm trước, cha mẹ học sinh. Cụ thể:

Để tìm hiểu học sinh, tiến hành các bước như sau:

- Nghiên cứu lý lịch học sinh (hoàn cảnh gia đình, nghề nghiệp của bố, mẹ, anh chị em, số con trong gia đình, thu nhập của gia đình, tình trạng sức khỏe.....)
- Trao đổi với học sinh để nắm bắt tâm tư nguyện vọng, xu hướng, sở thích, thái độ trong quan hệ với tập thể lớp (thờ ơ hay hăng hái, nhanh nhẹn, tháo vát hay chậm chạp...).
- Trao đổi với các lực lượng giáo dục khác nếu cần: Ban giám hiệu, Tổng phụ trách Đội, Ban đại diện cha mẹ học sinh...
- Tham gia hoạt động cùng học sinh để tìm hiểu rõ hơn về tinh thần tập thể, ý thức hợp tác trong công việc chung về từng cá nhân học sinh.
- Trao đổi với cha mẹ học sinh để có thêm những thông tin về đối tượng học sinh mình định nghiên cứu.

Như vậy, tìm hiểu học sinh là việc làm thường xuyên, vừa có tính cấp bách trong những khoảng thời gian nhất định, lại vừa có tính giai đoạn. Do vậy, GVCN cần có kế hoạch thực hiện ở việc xác định mục tiêu, nội dung, biện pháp, thời gian tiến hành tìm hiểu học sinh. Có như vậy, việc tìm hiểu học sinh mới liên tục, GVCN cũng thu được những thông tin đầy đủ, có độ tin cậy về thực trạng và diễn biến của tâm lý, hoàn cảnh của học sinh lớp mình. Cho nên, có thể nói tìm hiểu học sinh là một quá trình diễn ra liên tục suốt năm học. Tuy nhiên, không phải thời điểm nào của năm học cũng tiến hành những biện pháp tìm hiểu học sinh nêu ở trên. Điều quan trọng là phải phân chia những thời kỳ ứng với những biện pháp nào để thu được những thông tin về học sinh chính xác nhất, nhanh nhất, rõ ràng nhất, giúp GVCN nhanh chóng đề ra những tác động sư phạm có hiệu quả.

4.1.2. Tổ chức bầu Ban Cán sự lớp.

Việc bầu chọn và xây dựng đội ngũ ***Ban Cán sự lớp*** là một công việc rất quan trọng mà người giáo viên chủ nhiệm nào cũng cần phải làm ngay sau khi nhận lớp mới. Tôi muốn tạo dựng và rèn luyện cho các em thể hiện tinh thần dân chủ và ý thức trách nhiệm đối với tập thể, nên tôi tổ chức cho các em ứng cử và bầu cử để chọn lựa ***Ban Cán sự lớp***

Để học sinh có thể làm đúng nhiệm vụ của mình một cách tự giác, tích cực thì người giáo viên cần thực hiện những vấn đề sau:

- Trước hết giúp học sinh hiểu vai trò, việc làm của từng thành viên trong Ban cán sự lớp:

* *Nhiệm vụ của Lớp trưởng:*

- Theo dõi, kiểm tra mọi hoạt động của lớp.
- Điểm danh và ghi sĩ số của lớp vào góc trên (bên phải bảng) ngay sau khi xếp hàng vào lớp.

- Điều khiển các bạn xếp hàng vào lớp, xếp hàng chào cờ đầu tuần, xếp hàng tập thể dục.

- Giữ trật tự trong lớp học khi cần thiết và khi lớp dự lễ chào cờ đầu tuần hoặc tham gia các hoạt động tập thể chung của cả trường.

- Đề nghị giáo viên tuyên dương, phê bình cá nhân hoặc tập thể

* *Nhiệm vụ của lớp phó phụ trách học tập:*

- Tổ chức lớp truy bài 10 phút đầu giờ; giúp đỡ các bạn học yếu học bài, làm bài.

- Điều hành các bạn trao đổi, thảo luận hoặc trả lời câu hỏi trong tiết học khi giáo viên yêu cầu.

- Theo dõi việc học tập của lớp trong các tiết chuyên (Mĩ thuật, Âm nhạc...)

- Giúp đỡ giáo viên và lớp khi lớp trưởng vắng mặt hoặc nghỉ học.

* *Nhiệm vụ của lớp phó phụ trách các hoạt động văn - thể - mĩ*

- Tổ chức, điều hành các hoạt động văn nghệ, thể dục thể thao của lớp.

- Phân công, theo dõi và kiểm tra các tổ trực nhật và chịu trách nhiệm tắt đèn, quạt trước khi ra về.

- Phân công các bạn làm công trình măng non, tưới cây, chăm sóc bồn hoa và cây trồng của lớp.

- Theo dõi, kiểm tra các bạn khi tham gia các buổi lao động do trường, lớp tổ chức.

- Phối hợp với lớp trưởng, lớp phó học tập giữ trật tự lớp.

** Nhiệm vụ của tổ trưởng*

- Theo dõi tình hình thực hiện nền nếp học tập, rèn luyện của các thành viên trong tổ.

- Kiểm tra việc học bài, chuẩn bị bài trước khi đến lớp.

- Nhắc nhở các bạn chưa tập trung, ý thức tự học chưa tốt.

- Phân công các bạn trong tổ vệ sinh lớp học.

- Ghi chép sổ theo dõi đầy đủ và tổng hợp hoạt động của tổ và nộp cho lớp trưởng vào cuối tuần.

Nhiệm vụ của mỗi em, tôi ghi rõ ràng trong một cuốn sổ, sau đó phát cho các em. Tôi hướng dẫn từng em cách ghi chép trong sổ một cách khoa học, cụ thể, rõ ràng. Mỗi em sẽ làm đúng các nhiệm vụ của mình. Ngoài ra, lớp trưởng, hai lớp phó, tổ trưởng phải đoàn kết và hợp tác chặt chẽ với nhau trong công việc chung.

4.2. Lập sổ theo dõi chất lượng giáo dục cho từng cá nhân học sinh.

Sau khi nhận lớp, tôi phân loại đối tượng học sinh theo các nội dung mà mình đã định tìm hiểu, chẳng hạn như: về hoàn cảnh gia đình, thành phần gia đình, số con trong gia đình, thu nhập của gia đình... về đặc điểm của học sinh (kết quả học tập và rèn luyện của những năm học trước, về nguyện vọng và sở thích, về sức khỏe... về mong muốn của gia đình đối với nhà trường và những kiến nghị khác). Kết quả phân loại học sinh được ghi vào sổ ghi chép cá nhân. Như vậy GVCN có được những bức tranh hoàn toàn về tình hình học sinh của lớp cũng như của từng

cá nhân học sinh, trên cơ sở đó GVCN dự kiến kế hoạch công tác giáo dục đối với lớp và đối với từng cá nhân học sinh.

Việc làm này giúp tôi nắm rõ hơn hoàn cảnh từng em để có biện pháp giáo dục thích hợp. Sau đó tôi theo dõi sĩ số và nắm bắt về kiến thức, phẩm chất, năng lực học sinh cụ thể qua cách giao tiếp và qua từng môn học cụ thể hằng ngày, đặc biệt là những em có năng lực và phẩm chất đặc biệt.

Các bước tiến hành như sau :

- Tìm hiểu qua phiếu thông tin (điều tra sơ yếu lý lịch): Phiếu thông tin này ngoài những thông tin cơ bản: Họ tên bố, mẹ; địa chỉ; thêm cả hoàn cảnh sống; gia đình em đó có mấy người; em ấy là con thứ mấy; sở thích của em, thường chơi với bạn như thế nào.

- Tìm hiểu hoàn cảnh học sinh trực tiếp bằng cách: đến gia đình các em (đối với em có hoàn cảnh đặc biệt), tiếp xúc với bố mẹ, người thân của các em để biết cụ thể hoàn cảnh của những học sinh này và trao đổi tình hình học tập của những học sinh đó.

- Tìm hiểu tính cách các em qua bạn bè trong lớp.

4.3. Xây dựng mối quan hệ thầy - trò và bạn bè trong lớp

*** Xây dựng mối quan hệ thầy- trò**

Khi ta trao yêu thương sẽ nhận lại yêu thương; khi ta gieo thói quen tốt sẽ gặt được những nhân cách tốt. Vì vậy hãy giáo dục kỹ năng sống cho học sinh bằng các biện pháp giáo dục tích cực nhất. Cụ thể:

- Hành động của giáo viên sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến tâm lí cũng như sự hình thành tính cách của trẻ. Vì vậy, khi lên lớp, tôi luôn chú ý đến cả cách đi đứng, nói năng, cách ăn mặc, cách cầm sách, chữ viết, thái độ,...để học trò noi theo.

- Khi học sinh nào làm bài chưa đúng, tôi yêu cầu học sinh đó phải làm lại chứ không phê bình. Tôi giúp đỡ, hướng dẫn học sinh làm lại ngay tại lớp. Bởi tôi quan niệm rằng đối với học sinh Tiểu học nhận xét không phải để phê bình bắt lỗi

học sinh mà để phát hiện những chỗ chưa đúng của học sinh, giúp các em hiểu và làm bài tốt hơn, trở thành những con người tự tin, trung thực.

- Khi có học sinh mắc sai lầm, thiếu sót, tôi luôn cố gắng kiềm chế và tôn trọng học sinh, tìm hiểu cặn kẽ thấu đáo nguyên nhân để có biện pháp giúp đỡ các em sửa chữa.

- Khích lệ và biểu dương các em kịp thời, ca ngợi những ưu điểm của các em nhiều hơn là phê bình khuyết điểm là một trong những biện pháp tối ưu. Chúng ta cố tìm ra những ưu điểm nhỏ nhất để khen ngợi động viên các em. Nhưng trong khi khen, chúng ta cũng không quên chỉ ra những thiếu sót để các em khắc phục và ngày càng hoàn thiện hơn.

- Khi nói chuyện, khi giảng, cũng như khi nghiêm khắc phê bình lỗi lầm của học sinh, tôi luôn thể hiện cho các em thấy tình cảm yêu thương của một người thầy đối với học trò. Theo qui luật phản hồi của tâm lí, tình cảm của thầy trước sau cũng sẽ được đáp lại bằng tình cảm của học trò. Lòng nhân ái, bao dung, đức vị tha của người thầy luôn có sức mạnh to lớn để giáo dục và cảm hóa học sinh. “Lớp học thân thiện” chỉ có được khi người thầy có tâm lòng nhân hậu, bao dung, hết lòng vì học sinh thân yêu của mình. Có một người thầy như vậy thì chắc chắn học sinh sẽ chăm ngoan, tích cực và ham học, thích đi học.

*** Xây dựng mối quan hệ bạn bè; thành lập các “đôi bạn cùng tiến”**

Trong cuộc sống của mỗi con người, ngoài những người thân trong gia đình ra, ai cũng cần có bạn bè để chia sẻ. Học sinh Tiểu học cũng vậy. Nếu các em có nhiều bạn bè thân thiết trong lớp thì các em sẽ hợp tác vui vẻ với nhau và sẽ giúp đỡ nhau cùng tiến bộ. Em học giỏi sẽ giúp những em học yếu; ngược lại, em học yếu cũng dễ dàng nhờ bạn giúp đỡ mình học tập mà không phải e ngại, xấu hổ. Tôi phân công từng đôi bạn cùng tiến giúp nhau trong mọi lĩnh vực như: Nhắc nhở bạn học bài, xem lại bài; trao đổi kinh nghiệm học tập; cách học bài để thuộc; cách vận dụng kiến thức đã học vào làm bài tập; hướng dẫn bạn làm bài tập hoặc củng cố kiến thức mà bạn chưa hiểu. Đến kì thi nhóm bạn nào tiến bộ tôi thường trao một

suất quà để động viên các em có sự cố gắng. Đồng thời, qua đó khuyến khích nhóm bạn khác thi đua nhau. Là một giáo viên chủ nhiệm, tôi luôn quan tâm đến vấn đề này. Xây dựng được môi quan hệ bạn bè đoàn kết, gắn bó thì tôi sẽ xây dựng được nề nếp lớp học, tiến tới xây dựng môi trường học tập thân thiện. Từ môi trường học tập thân thiện đó, chất lượng học tập của lớp chắc chắn sẽ được nâng cao.

4.4. Xây dựng “Lớp học thân thiện, học sinh tích cực”

“Xây dựng lớp học thân thiện” là tạo ra môi trường học tập thân thiện, an toàn, gần gũi với học sinh, làm cho học sinh cảm thấy “mỗi ngày đến trường là một ngày vui”. Xây dựng được “lớp học thân thiện” thì sẽ có “học sinh tích cực”. Xây dựng được lớp học thân thiện, học sinh tích cực thì sẽ hạn chế được tỉ lệ học sinh lưu ban, bỏ học, sẽ nâng cao được chất lượng giáo dục toàn diện cho học sinh.

Công việc “xây dựng lớp học thân thiện, học sinh tích cực” được tôi tiến hành từng bước như sau:

** Trang trí lớp học thân thiện:* Lớp học thân thiện phải có cây xanh, phải luôn sạch sẽ, ngăn nắp và được trang trí đẹp, đảm bảo tính thẩm mỹ và tính giáo dục cao. Do vậy, tôi hướng dẫn và cùng với học sinh thực hiện các công việc sau đây:

- Trồng cây xanh ngoài hành lang của lớp học.
- Trang trí lớp đẹp, hài hòa đảm bảo tính thẩm mỹ và tính giáo dục cao. Phần trang trí lớp, tôi giao trực tiếp cho từng nhóm: mỗi nhóm phải sưu tầm tranh ảnh liên quan đến các môn học và chọn các bài vẽ đẹp nhất để trưng bày.

- Khi nhận xét học sinh, giáo viên chủ nhiệm phải căn cứ vào các nhiệm vụ của học sinh và sổ theo dõi học sinh được giáo viên cập nhật hàng ngày. Ngoài ra, tôi cùng với học sinh đề ra 10 yêu cầu cơ bản đối với học sinh của một lớp học thân thiện, học sinh tích cực.

** 10 yêu cầu cơ bản của một “Lớp học thân thiện, học sinh tích cực”*

1. Không có học sinh chán học, bỏ học và nghỉ học không có lí do.
2. Lớp học phải được trang trí đẹp, phù hợp, có tính thẩm mỹ và tính giáo dục cao.

3. Phải sử dụng có hiệu quả và bảo quản tốt các thiết bị, đồ dùng dạy học; sử dụng tiết kiệm điện, nước.

4. Lớp học phải sạch sẽ trong suốt buổi học, bàn ghế phải ngay ngắn, không có học sinh xả rác bừa bãi.

5. Có tập thể lớp học thân thiện: không nói tục, chửi thề; phải luôn hòa nhã với bạn bè và giúp đỡ nhau trong học tập.

6. Lớp học phải an toàn, không có nguy hiểm, không có tai nạn xảy ra.

7. Học sinh phải tích cực tham gia các hoạt động tập thể, rèn luyện kỹ năng sống, giữ gìn vệ sinh môi trường, cam kết không vi phạm luật giao thông.

8. Học sinh học đủ các môn học theo qui định, chất lượng học tập ngày càng được nâng cao và vượt trội so với năm học trước.

9. Học sinh tích cực tham gia các hoạt động từ thiện như: thăm hỏi bạn khi đau ốm, động viên chia sẻ với những bạn có hoàn cảnh khó khăn (Đầu năm học bạn Quỳnh Anh bị khó thở phải nhập viện, GVCN và bác ban đại diện cha mẹ học sinh đã đến nhà hỏi thăm, động viên em. Lớp có món quà nhỏ đầu năm cho 2 bạn nghèo, cận nghèo của lớp.)

10. Lớp học là môi trường bình đẳng nam nữ, không phân biệt giàu nghèo, không có hiện tượng học sinh bị phạt, bị kiểm điểm phê bình trước toàn trường.

Hằng ngày, tôi nhắc nhở các em thực hiện theo các nhiệm vụ của người học sinh và 10 yêu cầu của “Lớp học thân thiện, học sinh tích cực”. Khi có học sinh chưa hoàn thành nhiệm vụ, tôi yêu cầu em đó đọc lại các nhiệm vụ của người học sinh và nêu rõ nhiệm vụ nào mình chưa làm được để sửa chữa, khắc phục. Nhờ vậy, các em mới tự giác thực hiện, số lượng học sinh vi phạm nội qui của nhà trường, của lớp ngày càng giảm dần.

4.5. Tổ chức các hoạt động trải nghiệm và các trò chơi vui vẻ lành mạnh để rèn luyện kỹ năng sống thu hút học sinh tham gia đến trường

Thích sinh hoạt tập thể và tham gia các trò chơi bổ ích là nhu cầu, là sở thích của hầu hết các học sinh tiểu học. Vì vậy, khi tổ chức cho các em sinh hoạt

tập thể và tham gia các trò chơi là giáo viên đã giúp các em “học mà chơi, chơi mà học”, kiến thức và kỹ năng ở mỗi em sẽ được hình thành và rèn luyện một cách nhẹ nhàng, tự nhiên, không gây căng thẳng, gò bó đối với các em. Ngoài ra, tổ chức sinh hoạt tập thể và vui chơi còn giúp các em phát triển và hoàn thiện nhân cách, bồi dưỡng năng khiếu và tài năng sáng tạo. Ngoài ra, việc tổ chức các hoạt động tập thể còn là sợi dây gắn bó, kết nối, đoàn kết các em lại với nhau.

- Tổ chức cho học sinh ôn luyện kiến thức bằng các trò chơi như: Rung chuông vàng, Ai nhanh ai đúng, Văn nghệ, Kể chuyện, Hái hoa dân chủ, Thi tìm hiểu về An toàn giao thông,...Nội dung thi được tôi soạn bằng chương trình PowerPoint nên gây được sự thích thú, hào hứng cho học sinh mỗi lần tham gia, tránh sự nhàm chán trong các giờ học.

- Tổ chức các buổi họp lớp một cách thường xuyên trong các tiết Hoạt động trải nghiệm, làm đồ dùng học tập và làm báo tường, vẽ tranh chào mừng các ngày lễ lớn.

- Tổ chức sinh nhật mỗi tháng một lần cho các HS có ngày sinh trong tháng.

Nhờ thường xuyên tổ chức các hoạt động sinh hoạt tập thể và các trò chơi cho cả lớp nên các em trở nên rất tự tin, rất chủ động, năng động sáng tạo. Và điều quan trọng là tôi đã thực sự xây dựng được một môi trường học tập thân thiện, học sinh tích cực, không sinh không còn e dè, ngại ngùng. Sĩ số của lớp tôi luôn đảm bảo, chất lượng học tập của học sinh ngày càng nâng cao, phụ huynh tin yêu, ủng hộ.

4.6. Khen thưởng động viên kịp thời :

Khen thưởng, động viên kịp thời khi các em có tiến bộ dù nhỏ, xử lý công bằng những vi phạm của học sinh, lắng nghe và tôn trọng ý kiến của các em, tránh dùng những lời lẽ làm tổn thương các em. Muốn vậy, giáo viên phải thật sự công tâm, thực sự coi các học sinh như con mình, không thiên vị. Tôi sử dụng ngay các gương tốt trong lớp để các em học tập và tự tin rằng mình cũng có thể làm được như vậy.

4.7. Thường xuyên trao đổi với phụ huynh học sinh.

Giáo viên chủ nhiệm phải thường xuyên liên hệ, trao đổi với phụ huynh để cùng phối hợp giáo dục, động viên giúp đỡ kịp thời từng học sinh nhất là đối với những học sinh cá biệt để nâng cao chất lượng học tập, rèn luyện phát triển trí tuệ, năng lực.

Tôi trao đổi với phụ huynh bằng nhiều hình thức như: có thể gặp trực tiếp hoặc trao đổi qua điện thoại mỗi khi có sự việc cần trao đổi ngay, đôi khi chỉ là những lời thăm hỏi việc học tập sinh hoạt của học sinh ở nhà để tìm nguyên nhân học sa sút hay cùng nhau phối hợp để giúp học sinh tiến bộ.

Thông qua các lần họp phụ huynh tôi lại có cơ hội được bày tỏ cách làm việc của mình trên lớp, thông báo cụ thể tình hình của từng em về mọi mặt để phụ huynh thấy ưu điểm và tồn tại của con em mình đồng thời tôi cũng lắng nghe để hiểu những tâm tư, nguyện vọng của họ cùng nhau bàn bạc thống nhất cách giáo dục con em mình cho phù hợp. Tổ chức thăm hỏi, động viên học sinh khi các em bị ốm nằm viện; thăm hỏi, động viên gia đình học sinh có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn và kiến nghị lên nhà trường giúp đỡ các em.

4.8. Phối hợp giữa giáo viên chủ nhiệm và giáo viên bộ môn để có biện pháp giáo dục học sinh tối ưu nhất.

Giáo viên chủ nhiệm cần có sự liên hệ chặt chẽ với các giáo viên bộ môn để theo dõi, nắm bắt thông tin của học sinh mình về học lực, thái độ học tập, tính chuyên cần, trật tự, nề nếp, tác phong làm việc nhằm đảm bảo giáo dục toàn diện ở các em. Ngược lại, giáo viên bộ môn cũng hiểu sâu sắc hơn về học sinh mình để có cách xử lý khéo léo, có phương pháp giảng dạy phù hợp với đối tượng học sinh của từng lớp.

Ngược lại giáo viên bộ môn cũng là người thầy, là người anh, người chị nắm đặc điểm tình hình mỗi em trong mỗi tiết học để kịp thời trao đổi với giáo viên chủ nhiệm tìm cách tháo gỡ những vướng mắc mà các em mắc phải, tránh để các em với các giáo viên bộ môn có những hiểu lầm hay khúc mắc không đáng có.

III. THỰC NGHIỆM BIỆN PHÁP TẠI ĐƠN VỊ.

1. Đối tượng, nội dung, phương pháp thực hiện

1.1 Đối tượng thực hiện:

- Học sinh lớp 4A1 học kì I năm học 2023 - 2024, trường Tiểu học Tam Đa - huyện Vĩnh Bảo - thành phố Hải Phòng

1.2. Nội dung thực hiện:

Thực hiện ở 5 phẩm chất và 3 năng lực chung.

2. Tiến trình thực nghiệm

Qua thời gian tiếp tục nghiên cứu và thực hiện các giải pháp, bằng kinh nghiệm thực tế đã cho thấy kết quả đạt được đến học kì I năm học 2023 - 2024 của lớp 4A1 (sĩ số 38 học sinh) như sau:

		Mức đạt được		
		Tốt	Đạt	Cần cố gắng
NĂNG LỰC CHUNG	Tự chủ và tự học	27	11	0
	Giao tiếp và hợp tác	28	10	0
	Giải quyết vấn đề và sáng tạo	26	12	0
PHẨM CHẤT	Yêu nước	38	0	0
	Nhân ái	38	0	0
	Chăm chỉ	33	5	0
	Trung thực	38	0	0
	Trách nhiệm	34	4	0

- Với lớp 4A1 học kì I năm học 2023 - 2024: HS có ý thức tốt, chữ viết khá đồng đều, xếp loại nề nếp tháng 9, 10, 11, 12 đứng tốp đầu của trường.

3. Đánh giá kết quả thực nghiệm

Nhờ những nỗ lực của bản thân mà lớp tôi chủ nhiệm đã đạt được những kết quả đáng kể. Tham gia các hội thi do trường tổ chức đều đạt giải cao. Các em thực hiện tốt nội quy nhà trường đề ra. Nề nếp kỉ luật trong và ngoài lớp luôn đạt loại tốt. Học sinh hăng hái sôi nổi tham gia các phong trào của Đội, của trường như thu gom rác thải, tham gia báo tường, ủng hộ học sinh có hoàn cảnh khó khăn, tham gia

phong trào xanh sạch đẹp của trường. Kết quả học tập của lớp rất khả quan, chữ viết sạch đẹp, học đều các môn, các em luôn ăn mặc gọn gàng, sạch sẽ. Lớp học sạch sẽ và các em không còn tình trạng ăn quà vặt trong trường.

Những công việc mà tôi làm đều bắt nguồn từ tinh thần trách nhiệm của một giáo viên chủ nhiệm lớp, từ tình yêu đối với học trò của mình. Thành công tôi đạt được phần lớn đều do sự nỗ lực của bản thân. Nhưng bên cạnh đó, tôi luôn nhận được sự động viên khích lệ của cán bộ quản lí nhà trường, sự chia sẻ đóng góp từ các đồng nghiệp trong trường.

VI. KẾT LUẬN, ĐỀ XUẤT

1. Kết luận

Kết quả đạt được của biện pháp đã khẳng định tính đúng đắn, tính thiết thực và tính hiệu quả của việc giáo dục học sinh thông qua công tác chủ nhiệm lớp. Người giáo viên chủ nhiệm lớp ở Tiểu học có một vị trí đặc biệt quan trọng. Lao động của một giáo viên chủ nhiệm lớp ở Tiểu học là lao động sáng tạo không ngừng, sự sáng tạo đó đòi hỏi phải toàn diện: sáng tạo trong soạn giảng, trong tổ chức các hoạt động học tập, vui chơi, trong sinh hoạt tập thể và đặc biệt là trong các biện pháp giáo dục đạo đức và rèn luyện kĩ năng sống cho học sinh. Vì vậy chỉ có những giáo viên thực sự tâm huyết với nghề, thực sự thương yêu học sinh của mình thì mới có thể hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Với những kinh nghiệm của bản thân đã áp dụng với lớp chủ nhiệm, tôi thấy học sinh ngoan hơn, biết cách ứng xử vào các tình huống hàng ngày một cách hợp lí, góp phần nâng cao chất lượng và hiệu quả của dạy học và giáo dục toàn diện cho HS, đồng thời phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo ở các em.

Tóm lại: Với biện pháp trên, ngay từ đầu năm học, tôi thấy nếu đầu tư thời gian, công sức cho các công tác chủ nhiệm lớp thì chắc chắn sẽ có một tổ chức lớp tốt, hoạt động có hiệu quả, giáo viên có điều kiện để dành thời gian cho việc nâng cao chất lượng học tập. Học sinh sẽ có môi trường giáo dục tốt để học tập, rèn luyện. Các em sẽ được phát triển toàn diện cả mặt thể chất lẫn tinh thần. Các bậc

cha mẹ sẽ thực sự yên tâm khi gửi gắm con em mình cho thầy cô và nhà trường.

2. Kiến nghị

* Với Phòng Giáo dục: Cần tổ chức các chuyên đề liên quan đến công tác chủ nhiệm lớp để giáo viên học tập.

* Với nhà trường: Tăng cường công tác kiểm tra nề nếp, các hoạt động ngoài giờ lên lớp cho học sinh.

Trên đây là một số biện pháp để làm tốt công tác chủ nhiệm lớp mà tôi đã áp dụng có hiệu quả. Tôi rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của các cấp lãnh đạo và đồng nghiệp để biện pháp của tôi được hoàn thiện tốt hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Tam Đa, ngày... tháng... năm 202..

**CƠ QUAN ĐƠN VỊ
ÁP DỤNG SÁNG KIẾN**

TÁC GIẢ SÁNG KIẾN

Nguyễn Thị Mai